

"10€ on ollut minimi, jolla päivässä on pitänyt toimeentulla, kun vuokra on ensin otettu tuloista pois päältä. Tästä siis KAIKKI muut kulut oli katettava. Silloin pärjäsin tuolla ja se oli todella tiukkaa aikaa se."

Tilastot kertovat laajasta köyhyydestä

- Kokonaan perusturvan varassa elävien määrä on lisääntynyt 55 000:lla vuodesta 2010.
- Suomessa asuvista 4,7 % kuului v. 2016 asuntokuntaan, jossa perusturvaetuuksien osuus oli yli 90 % bruttotuloista.
- Vuonna 2017 työmarkkinatukea sai 300 000 henkilöä.
- Perustoimeentulotukea saa noin 138 000 kotitaloutta kuukausittain.
- Asumistukea maksetaan noin 870 000 kansalaiselle.
- Ruoka-apuun turvautuu noin 100 000 kansalaista.

Tilanne pahenemassa

- Tilastokeskuksen mukaan Suomessa on 900 000 köyhyys- ja syrjäytymisriskissä olevaa kansalaista (mm. pitkäaikaistyöttömiä, pienituloisia eläkeläisiä, yksinhuoltajia, pitkäaikaissairaita ja vammaisia)
- Pitkittyneesti pienituloisia Suomessa on yli 400 000, aineellista puutetta kärsii lähes 120 000 henkilöä ja viikoittain ruokajonossa käy 20 000 suomalaista.
- Toimeentulotuen varassa elää 400 000 henkilöä. Heistä lähes kolmannes saa toimeentulotukea pitkäaikaisesti
- Kun valtaosalla suomalaisia menee hyvin, ero köyhien ja rikkaiden välillä kasvaa

Suomen perustuslaki ja sen toteutuminen

- Perustuslaki 19 § 2 mom: *Lailla taataan jokaiselle oikeus perustoimeentulon turvaan työttömyyden, sairauden, työkyvyttömyyden ja vanhuuden aikana sekä lapsen syntymän ja huoltajan menetyksen perusteella.*
- Perustuslaki ei nyt toteudu. Perusturvaetuudet eivät ole riittäviä turvaamaan edes minimitasoista perustoimeentuloa.
- ”Pienituloisiksi lasketaan henkilöt, joiden kotitalouden käytettävissä oleva rahatulo kulutusyksikköä kohti on alle 60 prosenttia kansallisesta mediaanitulosta.
- Pienituloisuusraja oli yhden hengen taloudella 14 300 euroa vuodessa eli **1 190 euroa** kuukaudessa vuonna 2014.

Sosiaaliset ihmisoikeudet

- **Sosiaaliset ihmisoikeudet** ovat työ-, sosiaali-, terveys- ja sivistystoimen alaan kuuluvia perustavaa laatua olevia oikeuksia, joiden noudattamiseen valtiot ovat keskinäisellä sopimuksella sitoutuneet.
- Suomen valtio on sitoutunut lähes kaikkiin keskeisiin ihmisoikeussopimuksiin ja niiden sisältämiin oikeuksiin,
- **Merkittävä poikkeus:** Suomi ei ole sitoutunut vähimmäispalkkauksia koskeviin sopimuksiin (vrt. keskustelu yleissitovuuden poistamisesta⁹)
- ESP 4§1 artikla: vähimmäispalkka on 60 % keskimääräisestä nettopalkasta

ESP: Perustavaa laatua olevat oikeudet

- Euroopan Neuvoston sosiaalisessa peruskirjassa (ESP) (Suomi ratifioinut v. 2002) *fundamentaalisia* sosiaali- ja terveyspalveluja suojaavia oikeuksia ovat mm:
- oikeus terveellisiin elinoloihin ja *kiireellisiin terveyspalveluihin* (11§1 art.);
- oikeus ihmisarvoisen elämän standardit täyttävään *tilapäiseen asumiseen* ja mahdollisuus *normaaliasumiseen* ilman kohtuutonta viivästystä (31 art.);
- *oikeus vähimmäistoimeentuloon* (12§1, 13§1 ja 13§4 art.);

ESP: Oikeuksien merkitys

- Fundamentaalisten oikeuksien turvaamiseksi **ei riitä**, että valtiolla on suojaavat lait ja järjestelmät vaan niiden tulee olla toimivia myös *tuloksiltaan*
- Toteuttaminen edellyttää valtioilta *täysimääräisiä ja selkeitä positiivisia toimenpiteitä.*
- *Hyvinvoinnin turvaamiseksi valtioiden tulee edistää sovittuja sosiaalisia oikeuksia tavalla, jossa oikeudet voidaan turvata näköpiirissä olevan ajan kuluessa.*
- Lähtötasosta riippuen tämä päämäärä voi olla lähellä tai etäällä tulevaisuudessa.
- Päämäärää kohden valtioiden tulee kehittää toimiaan *progressiivisesti ja maksimaalisesti käytettävissä olevien voimavarojen mukaisesti.*

ESP:n hyvinvointia turvaavat oikeudet

- ESP:n hyvinvointia turvaavia oikeuksien valvonnassa kiinnitetään huomio käytettävissä olevien *resurssien määrään, laatuun ja toimivuuteen*.
- Valtaosa sosiaalisen peruskirjan säännöksistä tähtää talouden kasvun tulosten ja lisääntyneen **hyvinvoinnin jakautumiseen koko väestölle ja suojaan etuuksien perusteettomia leikkauksia vastaan**.
- Oikeuksilla on **sekä sitova että dynaaminen luonne**.
- Talouden heiketessäkin valtioiden tulee toteuttaa nämä oikeudet **ilman pysyviä taka-askeleita**.
- ESP antaa kuitenkin mahdollisuuden oikeuksien rajoittamiseen, **milloin siihen on painavat perusteet**.

Edellytykset oikeuksien rajoittamiseen

- **Oikeuksien rajoittamiseen** voidaan ryhtyä vain jos kolme edellytystä täyttyy samanaikaisesti:
- 1) Rajoituksista säädetään **lailla**,
- 2. Niihin on lähinnä turvallisuuden ja muiden oikeuksien kannalta **pätevät perusteet, oikeutettu tarkoitus**
- 3. Rajoitukset ovat **välttämättömiä demokraattisessa yhteiskunnassa.**
- Taloudelliset ja ideologiset perusteet **eivät ole** riittäviä perusteita rajoituksille eikä mikään säästötoimi saa johtaa **perustavaa laatua olevien oikeuksien vähentämiseen eikä köyhyyden tuottamiseen.** (eivätkä ne myöskään saa kohdistua mihinkään kansalaisryhmään **syrjivällä tavalla.**

Edellytykset rakenteellisiin muutoksiin

- **Rakenteellisten muutosten** yleisiä vaatimuksia ovat, että:
 - 1) muutokset eivät perustu ideologisiin syihin eivätkä lyhyen tähtäimen taloudellisiin perusteisiin
 - 2) muutoksilla luodaan kestävämpi perusta järjestelmän toimivuudelle myös tulevaisuudessa,
 - 3) leikkaukset eivät ole mitään ryhmittymää syrjiviä ja jos kysymyksessä on etuusjärjestelmään kohdistuva muutos
 - 4) etuudet eivät saa pudota alle 50 %:n vähimmäistason.

Tapaus Kreikka

- Kreikan ammattiyhdistykset tekivät viisi järjestökantelua ESOK'ille kansalaisten sosiaalietuuksien mittavista leikkauksista.
- Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) Euroopan keskuspankki (EKP) ja EU:n komissio, asettivat Kreikalle myönnettävien lainojen ehdoiksi kaikkien etuuksien leikkaukset mukaan lukien jo myönnettyt työeläkkeet.
- Moni kreikkalainen menetti riittävän toimeentulonsa ja vajosi köyhyyteen.
- Arvioidessaan leikkausten oikeellisuutta ESOK hyväksyi etuuksien rakennemuutokset tuleviin etuuksiin, kuten eläkkeiden karttumisprosenttien muutokset ja ikärajojen muutokset.

Tapaus Kreikka II

- ESOK ei kuitenkaan hyväksynyt:
- 1) maksuun pantuihin eläkkeisiin puuttumista, koska ne merkitsevät puuttumista henkilöiden varallisuuteen,
- 2) etuuksien pudottamista alle köyhyysrajan (toimeentulotuen vähimmäistason), eikä
- 3) tuhansien ihmisten vajoamista köyhyyteen, pauperismiin, kaiken tämän seurauksena.
- Ensimmäisen perusteen osalta komitea viittasi vastaavaan ihmisoikeustuomioistuimen tapauskäytäntöön ja kahden viimeisen osalta omiin aikaisempiin linjauksiinsa.

Euroopan sosiaalisten oikeuksien komitea (ESOK) valvoo

- Valvonnan tärkein tie epäkohtien kartoittamiseksi on tähän asti ollut valtioiden toimesta tehty raportointi.
- Vuodesta 1998 alkaen sen rinnalle on noussut mahdollisuus järjestökanteluiden tekemiseen (työmarkkinajärjestöt, vapaaehtoisjärjestöt jne.).
- Järjestökantelu voidaan tehdä, kun on havaittu lain tai siihen perustuvan käytännön olevan ihmisoikeuksia loukkaava. Kantelun voi tehdä alan kattava järjestö.
- Maitten raportit sopimuksen noudattamisesta ja järjestökantelut käsittelee Euroopan sosiaalisten oikeuksien komitea (ESOK).
- Valvonnan lopputuloksena annettava Euroopan neuvoston ministerikomitean päätös voi sisältää sisältää valtiolle osoitetun *suosituksen* tilanteen korjaamiseen.

Vähimmäistoimeentuli ESP:ssä

- Toimeentuloturvan minimitaso on määritelty peruskirjan 12§1 artiklassa
- Vakuutusetuuden tulee olla vähintään 50 prosenttia maan kaikkien tulojen nettomääräisestä mediaaniarvosta tasoitettuna perheen henkilöluvun mukaan.
- Vakuutusetuuden tulee 12§2 artiklan mukaan olla myös suhteessa henkilön aikaisempiin tuloihin nähden etuudesta riippuen vähintään 40–50 prosenttia
- **Vähimmäistoimeentulo:**
- Ansioihin suhteutettu taso:
- ESP 12§2 artikla, 40 - 50 %:a henkilön aikaisemmista ansioista
- Minimitaso:
- ESP 12§1 ja 13§1 artiklat, Vähintään 50 %:a maan nettomääräisestä pääoma-, palkka- ja sosiaalitulojen mediaanista perheen henkilöluvun mukaan tasoitettuna

Vähimmäistoimeentulo II

- Viimesijainen tuki on jokaiselle kuuluva yksilöllinen oikeus, jonka suuruutta arvioitaessa voidaan kuitenkin ottaa huomioon muiden perheenjäsenten tulot.
- Toimeentulon tarvetta saatetaan tyydyttää rahaetuuksien ohella myös **subventoitujen hyödykkeiden avulla** niin, että asumisesta, hoito- ja huolenpitopalveluista, kotipalveluista, koulutuksesta tai liikenteen ja kommunikaation kuluista maksetaan vain osa tai ne saadaan kokonaan ilmaiseksi.
- ESOK: Vähimmäistason tulee täyttää 50 prosentin vaatimus, mutta on mahdollista, että osa siitä kompensoidaan **luontaisuuoritteina tai subventioina**.
- Komitea on edellyttänyt, ettei rahallisen etuuden arvo alita 40 prosenttia kaikkien tulojen, perheenjäsenten mukaan tasoitetusta, nettomääräisestä mediaaniarvosta.
- Alle 40 prosentin jäävät rahalliset etuudet ovat selvästi epäasianmukaisia (**manifestly inadequate**).

Järjestökantelu Finnish Society of Social Rights v. Finland (Complaint 88/2012)

- ESOK katsoi Suomen valtion loukkaavan sopimuksen vähimmäistoimeentuloartiklaa *sairauspäivä-, äitiyspäivä- ja kuntoutusrahan sekä takuueläkkeen ja työttömyysturvan peruspäivärahan ja työmarkkinatuen osalta.*
- Myös *viimesijaisen turvan eli toimeentulotuen* perusosan katsottiin jäävän alle vähimmäisturvan tason.
- Kaikki vähimmäisetuudet todettiin jäävän selvästi alle 40 %:n tason.
- *Ulkoministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö* olivat ESOK:n päätösten suhteen eri linjoilla. Ministeriöiden mukaan Suomen vähimmäisturvan riittävyttä pitäisi arvioida *laajemmin kuin yksittäisten etuuksien kautta.*
- Asiaa ei ole käsitelty enemmälti

Komitean johtopäätös työmarkkinatuesta

- **Työmarkkinatuesta** komitea totesi, että sen suuruus oli 698 €/kk vuonna 2013 vastaten noin 36 % ekvivalentista mediaanitulosta ja 20 % tuloveron jälkeen tuen *nettoarvo oli noin 558 €/kk eli noin 29 % ekvivalentista mediaanitulosta*.
- ”Vaikka tämä määrä on merkittävästi korkeampi kuin toimeentulotuen perusosa, komitea totesi sen olevan selvästi komitean asettaman 50 % kynnyksen alapuolella”.
- *Komitea ymmärtää, että työmarkkinatuen saajat voivat olla oikeutettuja sekä asumistukeen että toimeentulotukeen kattamaan asumiskustannuksia asumistuen lisäksi.*
- Kuitenkaan hallitus ei tuonut esiin informaatiota asumistuen määristä ja toimeentulotuesta, joita on maksettu työmarkkinatuen saajille.
- Siksi komitea ei pidä näytettynä, että työmarkkinatuki yhdessä muiden etuuksien kanssa saavuttaa tason, joka on riittävä
- **Komitea katsoi, että on olemassa peruskirjan 13 .1 rikkomus**
- Komitea totesi myös toimeentulotuen olevan Suomessa liian matala ja myös siltä osin on tapahtunut ESP 13.1. rikkomus

STM ja UM tiedotteessaan 11.2.2015

- Yksittäisen etuuden taso ei ole hyvä mittari tuen riittävyydelle, koska *Suomessa* toimeentulo voi koostua esimerkiksi työmarkkinatuesta, asumistuesta ja toimeentulotuesta.
- Suomi arvioi vähimmäisturvan riittävyyttä toisin, koska Suomessa sosiaalietuudet, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ja erilaiset maksukatot muodostavat kokonaisuuden.
- Lisäksi muun muassa julkisilla terveyspalveluilla ja reseptilääkkeillä on omat maksukatonsa, jotka rajaavat asiakkaan terveydenhuoltokustannukset kohtuulliselle tasolle.
- Komitea tarkasteli ratkaisussaan toimeentulotuen määrää ainoastaan toimeentulotuen perusosan perusteella eikä ottanut arviossaan huomioon *lähes poikkeuksetta* maksettavia toimeentulotuen muita osia.
- **Kuitenkin: THL:n perusturvan arviointiraportti v. 2015:**
- Perusturvan varassa olevien tulotaso ei riitä kattamaan viitebudjetin mukaista kohtuullista kulutusta
- Vuoden 2014 perusturvan tulotaso kattoi 71 prosenttia kohtuullisesta vähimmäiskulutuksesta

Kumulatiiviset vaikutukset?

- ESOK kiinnitti ratkaisussaan huomiota etuuksien kumulatiivisiin vaikutuksiin, *muttei vakuuttunut siitä, että köyhyys tulisi kattavasti torjuttua.*
- Kumulatiiviset vaikutukset voidaan ottaa huomioon arviota tehtäessä mutta *todistustaakka niiden suhteen on valtiolla.* Näytöksi eivät riitä pelkät väitteet (vrt. STM:n ja UM:n julkilausuma).
- *Vaaditaan selkeätä esitystä säännösten keskinäisistä suhteista ja tilastoitua tietoa niiden yhteisvaikutuksista ja vähävaraisten perheiden tulojakaumista.*
- **Tällaista selvitystä ei ole tehty ESOK:in päätöksen saamisen jälkeen.**
- **Vähimmäisetuuksia ei ole korotettu ja leikkauslinja on jatkunut vuosina 2015-2017**

Toinen kantelu (Complaint 108/2014)

- Suomen sosiaalioikeudellinen seura ry teki toisenkin kantelun, joka koski työmarkkinatuen tasoa
- Euroopan neuvoston päätös SSOS –seuran kanteluun 108/2014 (tuli julkiseksi helmikuussa 2017):
- Työmarkkinatuen taso on aivan liian alhainen ja rikkoo peruskirjan 13.1 artiklaa.
- Määrä on **selvästi riittämätön (manifestly unadequate)**
- Ekvivalentti mediaanitulo vuodelta 2015 on 1976 € / kk, siitä 40 prosenttia on 790 € /kk ja 50 prosenttia 987,50 € / kk.
- Euroopan neuvoston sosiaalisten oikeuksien komitea edellyttää nettomääräisiä minimisummia. Muissa etuuksissa kuin toimeentulotuessa etuutta maksettaessa peritään 20 prosentin vero.

Perusturvan tason alaisuus on edelleen ongelma

- THL/Kela perusturvan riittävyysraportti 2015: Kattaa vain 71 prosenttia välttämättömistä menoista (uusi raportti tulossa joulukuussa 2018)
- Viitebudjetit (marraskuu 2018) sama tulos
- Euroopan neuvoston päätös 88/2012 ja 108/2014: Suomi rikkoo sosiaalista peruskirjaa. Perusturva liian alhainen
- YK:n taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva yleissopimus artiklan 11: *Jokaisella on oikeus saada itselleen ja perheelleen tyydyttävä elintaso, joka käsittää riittävän ravinnon, vaatetuksen ja sopivan asunnon. Sopimus ei toteudu Suomessa.*

Edelleen ongelma II

- Eurooppa 2020 strategia edellyttää köyhyyden vähentämistä vähintään 150 000 kansalaisella. Ei ole tapahtumassa vuoteen 2020 mennessä.
- Köyhyys- ja leipäjonotutkimukset (Kela, THL, Maria Ohisalo jne.) osoittavat, että perusturvan varassa olevat eivät pysty elämään kohtuullista elämää.
- Perusturvaetuuksia on edelleen leikattu vuosina 2016 ja 2017.
- Indeksikorotuksia etuuksiin ei tehdä vuoteen 2020 saakka, vaikka hinnat ja vuokrat nousevat vapaasti.
- Eduskunnan käsiteltävänä olleessa budjettikehyksessä (kevät 2018) sosiaaliturvaan kaavaillaan 1,2 miljardin leikkauksia aiemmin tehtyjen päälle.

Mikä on ekvivalentti mediaanitulo?

- *Ekvivalentti mediaanitulo* on tulokäsite, jolla pyritään saamaan erityyppisten kotitalouksien tulot vertailukelpoisiksi ottamalla huomioon yhdessä asumisen ja yhteiskulutuksen hyödyt
- Ekvivalentti tulo = *kotitalouksien tulot jaettuna kotitalouden kulutusyksiköiden määrällä*
- Ensimmäinen aikuinen saa painoarvon 1, muut yli 13-vuotiaat (*myös puoliso*) painoarvon 0,5 ja lapset (0-13 vuotiaat) painoarvon 0,3.
- Painoarvojen vuoksi ekvivalentti mediaanitulo on alhaisempi kuin varsinainen mediaanitulo

40 prosentin taso EKVM:stä sosiaaliturvaetuuksissa (art. 12.1.)

- Nettoansio lähtökohtana: 20 prosentin veron vuoksi sosiaalisen peruskirjan vaatima 40 prosentin taso sosiaaliturvaetuuksissa oli 987,50 euroa bruttona/kk v. 2015 ,
- 45,93 euroa päivää kohti (jakaja 21,5)
- *Nettona etuuden saajan tulisi saada 790 euroa/kk, 36,74/pv .*
- *Takuueläkkeessä eläketulovähennyksen vuoksi käteen jäävä tulo on suurempi kuin 790 euroa/kk.*

Sosiaaliavustuksissa 50 prosentin taso, vuoden 2019 budjettiesityksessä pieniä korotuksia

- Sosiaaliavustuksissa (työmarkkinatuki, toimeentulotuki) komitea edellyttämä 50 prosentin tasoa ekvivalentista mediaanitulosta merkitsee bruttona noin €1 184,6/kk ja noin €55/päivä ja nettona €987/kk ja 46,05/päivä,
- *Vuoden 2019 budjettiesitys:* 1.1.2019 kaikkien minietuuksien (pl. toimeentulotuki) määrä tulee olemaan €552 nettona/kk ja €25,67/päivä
- Eroa peruskirjan vaatimukseen v. 2019 on sosiaaliavustuksissa noin 40 prosenttia ja sosiaaliturvaetuksissa noin 30 prosenttia.
- *Tämä ero hallituksen tulisi kuroa kiinni.*

Ongelmia ja ratkaisuyrityksiä

- Suomi ei ole tunnustanut sosiaalisten oikeuksien laskelmia, koska ”*kokonaisuutena*” peruskirjan ehdot täyttyvät
- Uusi kantelu Euroopan neuvostolle tehty (*Complaint no. 172/2018 Finnish Society of Social Rights v. Finland*).
- Vuosina 2015-2018 etuudet edelleen heikentyivät, etuuksien alennus v. 2016, indeksien jäädytys, asumistukien heikennys, indeksitarkistukset n poistettiin opintotuesta ja lapsilisistä sekä *aktiivimalli tuli* työttömyysturvaan
- Leikkausten peruste ”*kansantalouden tasapainottaminen*”
Riittääkö peruste Euroopan sosiaalisen peruskirjan allekirjoittaneelle valtiolle?

”Aktiivimalli” pyrkimys työttömien aktivoimiseen

- Aktiivimallia perusteltiin työttömien saamiseksi ”ylös sohvalta”. Todellisuudessa malli muodostui perusturvan leikkaukseksi, jolla pyrittiin myös säästöihin
- Tarkoitus oli ohjata työttömiä työnhakijoita hakemaan töitä aktiivisesti ja omatoimisesti sekä parantamaan omia edellytyksiään työllistyä. Näytettävä viranomaisille aktiivisuus.
- 65 työttömyyspäivärahan maksun jälkeen työttömän työttömyysturvan leikkauksen uhalla olla ollut viikon aikana 18 tuntia työssä, työllistymistä edistävässä palvelussa tai muussa työvoimaviranomaisen osoittamassa tehtävässä.
- Mikäli tämä ei onnistu, alenee korvaus seuraavan 65 päivänä aikana 4,65 prosenttia. Alennus jatkuu, jos seuraavallakaan jaksolla ei ole työllistynyt.

Miten aktiivimalli toimii (tutkimus)

- TE-toimisto ei ollut ehdottanut koulutuspaikkaa heille kertaakaan viimeisen puolen vuoden aikana. Koulutuspaikkaa oli tarjottu joka kahdennelle kymmenennelle vastaajista.
- Seitsemän vastaajan mielestä aktiivimallin vaikutukset näkyvät erityisesti TEtoimiston ylimääräisenä töiden lisääntymisenä tai työttömyyspäivärahojen maksun viivästymisenä. Yksi mainitsee sekä TE-toimiston töiden, että hänen omien paperitöiden lisääntyneen
- Lisäksi, että häneltä katkaistiin työttömyyspäivärahat heti, kun hän kertoi TE-toimistolle työskennelleensä vaaditut 18 tuntia töitä osoittaakseen aktiivimallin vaatiman aktiivisuuden vähimmäismäärän.
- TE – keskus ei enää ehdi edes yrittää auttaa koulutuksen tai työn löytämisessä, aika menee aktiivisuuden tarkkailuun. ”Kun tein maaliskuussa vaaditut 18 tuntia töitä jouduin odottamaan päivärahaa 6 viikkoa ja päivän”

Valitus Euroopan neuvostoon aktiivimallista (172/2018)

- New obligation (in 2018) was called an *activation model*
- It was hoped to create a spur to the unemployed who would otherwise sit lazy at home.
- *However the effect of this model was a permanent lowering of unemployment to the majority of those unemployed.*
- In August 2018 there was 97 000 unemployed persons with basic unemployment allowance or labor market subsidy
- Of those only one tenth had found job for these 18 hours required to fulfill “activation model”.
- 9/10 of the unemployed were to be contented to live with an unemployment benefit 4, 75% less than earlier.
- Their income was 30, 89€/day – 20 % tax = 24, 71€/day. In a month their income was 531, 26€/netto.

Demands in 172/2018) Violation of art. 12.1. and 13.1.

- Finland has continued to violate art. 12.1. and 13.1 of the Charter (Revised) in 2015 – 2018.
- Finland has also violated art. 12.3 of the Social Charter (Revised) because it has still cut in 2015 – 2018 social security and social assistance benefits and froze the level of them until 2020 and these cuts have mostly hurt those low-income citizens who are most in need of support.
- In the years 2015 – 2018 Finland has not endeavoured to raise progressively the system of social security to a higher level as should be done along art. 12.3ad to low-income people in Finland.

Aktiivimalli II Tulevaisuutta...??

- **HALLITUS** aikoo velvoittaa työttömät hakemaan rangaistuksen uhalla vähintään neljää työpaikkaa kuukaudessa
- Työttömän työnhakijan tulisi raportoida hakemistaan työpaikoista verkkopalvelussa
Turhien hakemusten välttämiseksi työttömän tulisi itse pitää huoli siitä, että hänellä on realistiset mahdollisuudet työllistyä hakemiinsa paikkoihin.
- Hakemusten lähettämistä voitaisiin joissain tapauksissa korvata työvoimapalveluihin osallistumisella.

Ositetun työttömyysturvan uudistus (toteutumassa?)

- Työttömyysetuuden sovittelua koskevat säännökset eivät enää esteenä työn vastaanottamiselle..
- Suojaosa, kuukaudessa 300 euroa, ei alenna työttömyysetuutta.
- Suojaosan (300 €/kk) ylittävä osa tuloista vaikuttaa työttömyysturvaan, puolet ylittävästä osasta vähentää kuukaudesta maksettavaa työttömyysetuutta.
- Sovittelu tehdään kuitenkin ansaintaperiaatteen mukaisesti. Jos työ tehdään marraskuussa, niin siitä saatava palkka sovitellaan yhteen marraskuulta maksettavan työttömyysturvan kanssa. Aiheutuu etuuden katkaisemisen.

Uudistus II

- Palkkatiedon odottamisesta on usein aiheutunut viive siihen, milloin ihminen on saanut sovitellun työttömyysetuutensa
- Palkka on vaikuttanut etuuden määrään sellaisena aikana, jolloin se ei ole vielä ollut käytettävissä.
- **Uudistus:** Siirrytään tilanteeseen, jossa palkka sovitellaan työttömyysturvan kanssa yhteen maksuperusteisesti.
- Jos marraskuun työstä maksettava palkka maksetaan vasta joulukuussa, palkka vaikuttaa vasta joulukuulta maksettavaan työttömyysturvaan
- Marraskuun työttömyysturva voidaan tällöin maksaa täytenä.

Mitä voidaan tehdä, jos EN päätös kanteluun 172/2018 edelleen jätetään huomiotta?

- Tulisiko suojaosaa korottaa työn ja sosiaaliturvan yhteensovittamiseksi paremmin?
- Olisiko YK:n TSS –sopimuksesta apua? *Yksilövalituksia*. Työmarkkinatuella aktiivimallilla alennettuna ei pärjää.
- Tasokorotus tulevan hallituskauden alkuun ? (vrt. Soste:n sosiaaliturvan uudistusesitys)
- Aktiivimallin laajentaminen uusilla aktiivitoimilla (vapaaehtoistyö jne..)?